

Rigsdagstidende.

1850.

Forhandlingerne paa Folkethinget. Nr. 436.

109de Møde.

Tirsdagen den 25de Juni.

(Forts.)

J. Knudsen: Det er nærmest med Hensyn til den Lov, som den ærede Rigsdagsmand for Njøge (Krieger) for et Dieblif siden yttrede i Anledning af § 1, at jeg skal tillade mig nogle Bemærkninger. Jeg har forstaaet § 1 saaledes, at, naar en Trediedeel af Høveribønderne forlangte Høveriet afløst, skulle de øvrige to Trediedele være pligtige til at følge efter; men, forsaavidt de samme to Trediedele af Høveribønderne og Godseieren kunde ved en mindelig Overenskomst komme til Accord om, at de to Trediedele fremdeles vedblive at forrette Høveriet in natura, maatte de have denne Ret (Nei! Jo!). Saaledes har jeg forstaaet det. Skjøndt jeg rigtignok kunde ønske det foreliggende Forslag, som nu er under sidste Behandling, noget anderledes, som ogsaa min Afstemning og det Ændringsforslag, som jeg stillede ved Sagens forrige Behandling, har udvilst, nærer jeg dog ikke saa store Betæneligheder ved at antage Lovforslaget, som flere af de ærede Rigsdagsmænd, der have udtalt sig, have havt. Jeg troer, at Loven, saaledes som den her foreligger, i Virkeligheden vil blive modtagen med Belivillie og stifte megen Nytte, og jeg vil derfor stemme for den.

Monrad: Det er meget sørgeligt, naar man saaledes reiser Lovfortolkningsspørgsmaal om en Lov, som endnu ikke er bleven til; det har noget meget Redtrykkende ved sig, at der opstaaer Tvivl om Forstaaelsen af Loven, inden man er færdig med den. Jeg kan med Hensyn til selve Realiteten af dette Lovfortolkningsspørgsmaal ikke andet end glæde mig over, at flere fortolke det paa en saadan Maade, som stemmer med det, jeg helst ønskede udtrykt i Loven, og som jeg udtrykkelig udtalte allerede

tidligere, dengang den ærede Indenrigsminister, hvis jeg ikke huffer meget feil, gav det Svar, at det var Noget, der ikke gik an, og i alle Lande behandlede man Høveriet som et Comples, som et Hele, og ikke deelvis. Jeg skal blot erklære, at dersom Loven vil blive forstaaet paa den Maade, vil en af mine Betæneligheder med Hensyn til den falde bort. Der er vistnok andre vægtige Betæneligheder, som blive tilbage; jeg antager saaledes, at Afsløsningscommissionernes Sammensættelse ikke er betryggende med Hensyn til Godseierne, og jeg troer heller ikke med Hensyn til Huusmændene; dog er der den væsentlige Forskiel med Hensyn til dem, at de kunne fordrø Høveriet afløst. Jeg finder dernæst ikke, at man er gaaet ind paa det vigtige Spørgsmaal om Jodie Mands, navnlig Forpagterens, Ret; endvidere er man ikke gaaet ind paa at opstille Grundreglerne for Afsløsningscommissionernes Fremgangsmaade. Det er Betæneligheder, som for mig ere særdeles vigtige; men jeg kan paa den anden Side heller ikke nægte, at, naar jeg seer hen til, at en saa stor Mængde af Mænd med grundforskjellige Anskuelser, og i de meest forskjellige Livsstillinger, dog mene, at man bør vedtage Loven, drifter jeg mig ikke til at stemme imod den. Jeg vil haabe, at vi til Efteraaret, naar det viser sig, hvilke Forandringer og Tillæg Loven kan trænge til, ville tage dette under Overveelse og vedtage de nærmere Bestemmelser, som maatte vise sig at være fornødne, og det er i dette Haab, at jeg stemmer for Loven.

Indenrigsministeren: Jeg skal tillade mig den Bemærkning, at der i § 1 forekommer et Udtryk, hvorpaa der skal lægges Bægt; der staaer nemlig: „skal kunne afløses mod aarligt Bederlag“; i dette Ord „kunne“ ligger der altsaa en Henvisning til en facultativ Tilstand, som senere kan indtræde for de Enkelte. Der staaer ikke, at Høveriet skal af-